

Prekschets Dorcas Voedselactie 2022

De weg van de kinderen van het licht

Op woensdag 2 november 2022 vieren we als kerken dankdag voor gewas en arbeid. Dit valt midden in de week van de Dorcas Voedselactie. We bieden u graag een prekschets aan die u kunt gebruiken wanneer u in uw kerk dankdag viert. Als we danken voor gewas en arbeid is dat ook altijd een oproep om te denken aan mensen in nood en te delen van wat God ons geeft. We mogen wandelen als kinderen van het licht en ons inzetten voor goedheid, gerechtigheid en waarheid (Efeze 5:8-9). Uiteraard is deze schets ook te gebruiken tijdens een andere samenkomst.

Efeziërs 5: 1-9 (NBV)

1 Volg dus het voorbeeld van God, als kinderen die Hij liefheeft, 2 en ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ons gegeven heeft als offer, als een geurige gave voor God.

3 Laat er bij u geen sprake zijn van ontucht of zedeloosheid, of van hebzucht – deze dingen horen niet bij heiligen. 4 Ook dubbelzinnige, oppervlakkige en platvloerse taal is ongepast -spreek liever woorden van dank. 5 Want u moet goed weten dat iemand die in ontucht leeft, zedeloos of hebzuchtig is – dat is allemaal afgoderij – geen deel kan hebben aan het koninkrijk van Christus en van God. 6 Laat u door niemand met loze woorden misleiden, want wie God ongehoorzaam is, wordt getroffen door zijn toorn. 7 Gedraag u dus niet zoals zij, 8 want eens was u duisternis maar nu bent u licht, door uw bestaan in de Heer. Ga de weg van de kinderen van het licht. 9 Het licht brengt goedheid voort en gerechtigheid en waarheid.

Achtergronden Efeziërs

Efeze was de hoofdstad en het belangrijkste commerciële centrum van de Romeinse provincie Asia, in het westen van Klein-Azië, het tegenwoordige Turkije. Het was een door en door Romeinse stad en werd ook wel de *neōkoros* van de regio genoemd. Dat wil zeggen dat het functioneerde als het officiële hoofdkwartier van de keizerlijke cultus, met als taak om festiviteiten en rituelen te organiseren om de keizer te eren en te aanbidden.

In Openbaring 2:1-7 vinden we een korte brief aan de kerk in Efeze, waarin de christelijke gemeenschap daar wordt geportretteerd als orthodox en trouw, maar ze schieten tekort in de liefde en de goede daden die ze eerder hadden laten zien.

Het boek Handelingen beschrijft dat Paulus een kort bezoek aan Efeze bracht tijdens zijn tweede zendingsreis (18:19-21) en er later meerdere jaren verbleef (19:10; 20:31). In die tijd schreef hij waarschijnlijk ook de eerste brief aan de Korintiërs, vanuit de gevangenis (Efeze 3:1; 4:1; 6:20). Hij schrijft dat hij veel tegenstanders had in Efeze, maar ook dat 'de deur wijd open staat voor zijn werk' (16:8-9).

Veel bijbelwetenschappers zijn het erover eens dat de brief aan de Efeziërs voornamelijk gericht lijkt aan gelovigen uit de heidenen. Het algemene doel van de brief is om deze gelovigen te bemoedigen door Gods plan met hen te benadrukken. De focus ligt op de identiteit van de gelovigen in Christus

en in de kerk en in de wereld: Paulus wil dat zijn lezers beseffen wie zij zijn en dat ze de waarden en levensstijl nastreven die bij deze identiteit horen.

Exegetische notities

Vers 1: Deze oproep om het voorbeeld van God te volgen, herinnert aan het gebod van God voor het volk Israël om heilig te zijn zoals Hij dat is (Lev. 19:2; 20:26). Ook in horen we hier een echo van de Bergrede (Mat. 5:48; 6:12; Luc. 6:36). Paulus benadrukt dat zijn lezers geliefde kinderen van God zijn en dat daarom verwacht mag worden dat zij het voorbeeld van de Vader volgen.

Het taalgebruik hier roept Romeinen 12:1 in herinnering: *‘Ik vraag u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u.’* Het gaan van de weg van de liefde doen de gelovigen als geliefde kinderen en dit geeft dus een zeer persoonlijke lading aan de navolging.

Vers 2: Het navolgen van God betekent dat zij ‘wandelen in de liefde’, in *agape*, als antwoord op de liefde van Christus. Zijn liefde heeft hij in het bijzonder laten zien aan het kruis. Dat is waar Hij heeft liefgehad en zich heeft overgegeven. Paulus gebruikt hier vrij algemene termen uit de Griekse offerterminologie, *prosporan* en *thusian*. *Prospora* betekent ‘het aanbieden van een offer’ en duidt hier het offer van Zijn leven dat Christus gaf aan. *Thusian* betekent (slacht)offer. Het woord kan ook gebruikt worden voor alles wat iemand doet of niet doet tot eer van God. Paulus roept de gelovigen in Efeze op om het voorbeeld van de zelfopofferende liefde van Christus na te volgen. Dat zal zijn als een geurige gave voor God, als de rook van een brandoffer die opstijgt naar de hemel.

Vers 3: De zes zonden die Paulus noemt in vers 3 en 4 staan in sterk contrast met de weg van de liefde. De eerste drie zonden die hij noemt, ontucht, zedeloosheid en hebzucht, hebben te maken met seksualiteit. De Bijbel spreekt positief over seksualiteit (bv in Hooglied), maar waarschuwt ook tegen allerlei onwettige en verwerpelijke handelingen op seksueel gebied. In het kader van deze preekschets voert het te ver om hier uitvoerig op in te gaan, maar het is interessant dat Paulus hier de zonde van hebzucht noemt. Dit kan slaan op winst maken met prostitutie, maar ook op egoïsme in de seksuele omgang of op het begeren van de partner van iemand anders.

Vers 4: De tweede drie zonden die Paulus noemt, schandtaal, zotteklap of laffe praat (NaB), hebben te maken met de tong. Zulke taal past niet bij gelovigen. Het spreken van gelovigen zou juist gekenmerkt moeten worden door dankbaarheid. Dat staat voor een leven waarin men God ziet als de Gever van al het goede.

Vers 5 en 6: In deze verzen zet Paulus zijn waarschuwing tegen de genoemde zonden kracht bij door deze te beschrijven als afgoderij. Wie eraan meedoet kan geen deel hebben aan het Koninkrijk van Christus en van God. Zij moeten zich niet laten misleiden door mensen die beweren dat levensstijl er niet meer zo toe doet nu ze tot geloof zijn gekomen. Alsof geloof alleen gaat over de geestelijke dimensie en het niet uitmaakt wat je met je lichaam doet. Alsof je Jezus kunt volgen en tegelijkertijd de afgoden kunt dienen. Voor de gelovigen in Efeze, veelal met een heidense achtergrond, was de

verleiding groot om in meer of mindere mate terug te keren tot de heidense afgoderij, tot de duisternis.

Vers 7: Paulus roept de gelovigen op afstand te nemen van die misleiders en niet met hen mee te doen.

Vers 8: Paulus benadrukt in dit vers de geweldige verandering die heeft plaatsgevonden in het leven van de gelovigen in Efeze (zie ook Ef. 2:2-6). Hij gebruikt hiervoor de scherpe tegenstelling tussen duisternis en licht. Hij zegt niet 'jullie hoorden bij de duisternis', maar 'jullie *waren* duisternis' en nu *zijn* jullie licht. Dit onderstreept het contrast nog eens extra. De gelovigen zijn in een andere toestand, een nieuwe werkelijkheid terecht gekomen. God heeft hen geroepen uit de duisternis tot zijn wonderbaar licht (1 Petrus 2:9). En dat hebben zij niet aan zichzelf te danken, maar aan hun bestaan in de Heer. God heeft hen een nieuwe identiteit gegeven en Paulus roept hen vervolgens op om zich daar ook naar te gedragen. Hij zegt: Ga de weg van de kinderen van het licht. De Hebreeuwse zegwijze 'kinderen van het licht' komt ook voor in Luc.16:8, Joh.12:36 en 1Tess.5:5. Christus bracht licht en nu moet het gevolg een andere levenswandel zijn...het licht moet stralen. De Efeziërs zijn kinderen van het licht, maar dat moet dan ook blijken. Dit komt overeen met wat Jezus, het Licht van de wereld, zei tegen zijn volgelingen: *'Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.'* (Mat.5:14-16)

Vers 9: Paulus licht nader toe wat die levenswandel als kinderen van het licht concreet inhoudt. In sommige (oudere) handschriften staat 'de vrucht van het licht is...' en in andere staat 'de vrucht van de Geest'. In beide gevallen wordt bedoeld wat de uitwerking is van de verandering in de gelovigen en dat deze verandering niet aan henzelf te danken is, maar aan het werk dat 'het licht' (waaraan zij in Christus deel hebben) of 'de Geest' (die door Christus in de gelovigen woont) in het doet.

Als vrucht van het licht, Gods werk, noemt Paulus hier drie dingen: goedheid, rechtvaardigheid en waarheid. Deze goedheid is geen volmaaktheid in de zin van foutloos of zondeloos, maar duidt op een levenswandel die gekenmerkt wordt door 'goed doen' aan anderen. Het gaat over een leven in liefde en mededeelzaamheid, tot zegen van anderen (Rom.15:14; Gal.5:22). Gerechtigheid duidt op het rechte handelen, het juiste doen, recht door het leven gaan, het doen van Gods wil (Ef.4:24; 6:14; Rom.6:13; Rom.14:17; 1Pet.3:14). Bij de laatste typering, waarheid, gaat het om waarachtigheid en trouw. Het staat tegenover de leugen, die duisternis is.

Paulus benadrukt in vers 9 dat de weg van de kinderen van het licht niet alleen een geestelijke realiteit is, maar zal moeten leiden tot een leven waarin goedheid, gerechtigheid en waarheid steeds meer aanwezig zijn. Op deze manier groeit de gelovige in het licht van God.

Focus (wat wil je zeggen?)

Als we danken voor gewas en arbeid is dat ook altijd een oproep om te denken aan mensen in nood en te delen van wat God ons geeft. Zo gaan we de weg als kinderen van het licht en zetten we ons in voor goedheid, gerechtigheid en waarheid.

Functie (wat wil je bereiken?)

De luisteraar beseft dat hij in Christus een kind van het licht is en verlangt ernaar om dat licht te laten stralen. Dat houdt onder andere in dat hij gemotiveerd is om 'goed te doen' en bij te dragen aan gerechtigheid. Dat kan onder andere door mee te doen aan de Dorcas Voedselactie.

Hoofdpijn van de preek

Nu Christus is opgestaan, past bij Hem een gemeente die daadwerkelijk opstaat uit de doden en leeft met Hem en voor Hem. Christus leeft en wij met Hem, is meer dan een lied. Dit vergt gehoorzaamheid en daarin hartelijke bekering. In zo'n nieuw leven laat Christus zien dat Hij er is en we door Hem worden bestraald. Zo wordt een christen een lichtend voorbeeld in de maatschappij en gaan we de weg van de kinderen van het licht. Altijd onderweg, wandelend, maar wel op een zeer specifieke manier: wandelend *in de liefde*.

Paulus is daar heel stellig over. Hij schrijft: of je gaat de weg van de liefde, de weg van Christus. Of je gaat de weg van de afgoden. Het is niet zozeer dat God je dan straft omdat je verkeerde dingen hebt gedaan. Het is gewoon een wetmatigheid dat je meer mens wordt als je Jezus volgt. En minder mens wordt als je afgoden volgt. Als je je hart zet op afgoden, dan blijft er steeds minder mens van je over. Als je je hart zet op Christus, dan bloei je op als mens.

Een van die belangrijkste afgoden, in de tijd van Paulus maar zeker ook in onze tijd, is hebzucht. De gevolgen van hebzucht zien we voortdurend om ons heen. Door hebzucht wordt de wereld donker en duister. Door hebzucht maken we met z'n allen de schepping kapot, omdat we meer en meer spullen willen hebben. We hebben met z'n allen een financieel stelsel geschapen waar de valse mammon wordt aanbeden. Waar bonussen en aandeelhouders op de eerste plek staan. En waar onze rijkdom ten koste gaat van veel mensenlevens elders in de wereld.

Paulus roept ons in vers 4 op om woorden van dank te spreken. Dat doen we speciaal vandaag op dankdag. We danken voor al het goede dat God ons geeft. Dit kan echter niet zonder dat we ons beseffen hoe oneerlijk de rijkdom in de wereld is verdeeld. Dat moeten we aan het licht brengen. Niet om gebukt te gaan onder schuldgevoel, maar als oproep om te delen.

Wandelen als kinderen van het licht houdt in dat ook in het eigen leven helder wordt wat (nog) niet goed is. Pas op voor een hele moralistische preek, maar hier past wel een oproep tot zelfonderzoek. Wandel je in het licht of toch liever in het donker? Als gelovige *ben* je een kind van het licht. In Gods licht is er ruimte voor eerlijkheid, vergeving, herstel en toekomst. In Gods licht mogen we tot bloei komen, net als een bloem in het zonlicht.

Jezus zegt tegen zijn volgelingen: 'Jullie zijn het licht in de wereld'. Dat licht mag je laten schijnen en in dat licht komen anderen tot bloei. Dit is een oproep aan de kerk om bij te dragen aan de bloei van de samenleving, dichtbij en ver weg. Hier kan een verbinding worden gemaakt met de Dorcas Voedselactie. Dorcas wil investeren in de bloei van mensen en gemeenschappen die zijn achtergesteld. Bij de Dorcas Voedselactie gaat het om met name ouderen, maar ook kinderen in Oost-Europa. Een voedselpakket voorziet in een directe nood, maar is ook een teken van hoop en liefde in moeilijke omstandigheden. Zo schijnt er licht in hun leven.

Voor Dorcas is wat Jezus zegt in Mattheus 25 heel inspirerend. *'Toen Ik honger had, gaf je Mij te eten... toen jullie die dingen voor één van mijn minst belangrijke broeders of zusters deden, hebben jullie ze ook voor Mij gedaan.'* Dat is ook het verlangen en de inspiratie achter de Dorcas Voedselactie. We willen mensen die lijden onder onrecht, eenzaamheid of beperking, onze broeders en zusters, helpen om tot bloei te komen.

Als we willen wandelen als kinderen van het licht moeten we allereerst zelf dichtbij God, de Lichtbron, blijven. Als we dat doen, schijnen Gods genade en waarheid in ons leven en mogen we tot bloei komen. Het licht van God in ons leven is er niet om voor onszelf te houden, maar om te laten stralen. Dan mag ons leven in licht staan van goedheid, gerechtigheid en waarheid. Daar delen we van uit en daar zetten we ons voor in. Wandel je mee?

Aanvullende suggesties

- ❖ Als een voorbeeld van hoe het werk van Dorcas licht brengt in het leven van mensen in Roemenië kan dit verhaal worden gebruikt:

Trușești is een klein dorp in het noorden van Roemenië met een lange traditie van brood bakken. Petru (43) en Loredana (42) zagen een kans om deze traditie nieuw leven in te blazen en tegelijkertijd kwetsbare mensen in hun gemeenschap te helpen. Ze begonnen hun project 'Sprookjesoven'.

Lees het hele verhaal via de website: [Petru en Loredana investeren hun winst in de gemeenschap - Dorcas](#)

- ❖ Vraag de kinderen om een zaklamp mee naar de kerk te nemen. Tijdens het kinderlied 'Laat je licht maar schijnen' worden de lampen in de kerkzaal uit gedaan en mogen ze met hun zaklampen schijnen.

Impact van de voedselhulp

De Dorcas Voedselactie bestaat onder meer uit het uitdelen van voedselpakketten aan kwetsbare mensen in Oost-Europa, zoals ouderen, kinderen, mensen met een beperking en vluchtelingen.

Dorcas koopt het voedsel lokaal in Oost-Europa in en maakt er vervolgens pakketten van. Die zijn bedoeld als eerste stap.

Daarna worden mensen regelmatig bezocht en wordt er gekeken naar mogelijkheden om nieuwe doelen te vinden en eenzaamheid en uitsluiting tegen te gaan. Zowel de pakketten, die met hulp van geld in Nederland worden gekocht, als de gevulde emmers, die lokaal zijn ingezameld, kent een brede groep van ontvangers. Het voedsel wordt gegeven aan ouderen en ook aan kinderen in onze programma's. In de Adopt a granny-projecten kan het dan onderdeel van sociale vangnetten zijn. Waar mogelijk worden de pakketten ook verspreid onder ouderen die niet in een programma van Dorcas worden ondersteund. Ook andere doelgroepen worden met voedselpakketten gesteund, bijvoorbeeld gezinnen die een bemoediging kunnen gebruiken.

Een deel van de opbrengst van de Dorcas Voedselactie gebruiken we voor ons werk in Oost-Europa en is gericht op een betere toekomst. Dit betreft bijvoorbeeld programma's gericht op economische ontwikkeling; FLOURISH (gezinnen: vaktraining, budgetering, werk zoeken, kleine bedrijfjes, etc.), andere vormen van economische ontwikkeling, Daarnaast gaat het geld ook naar programma's gericht op de ontwikkeling van kinderen. Denk daarbij aan huiswerkbegeleiding, Roma-programma's, lifeskillsprogramma's enzovoorts. Door hier op jonge leeftijd in te investeren, zorgen we voor een gezonde toekomst voor de kinderen.

